

СЛАВЯНИНЪ

ГОДИНА IV.

Русчукъ 25 Септември 1882.

БРОЙ 23

Издава два пъти въ седмицата всѣка:
Срѣда и Събота.
Цѣна:
За година . . . 5 ср. рубли нови.
За шестъ мѣсца 3 ср. рубли . . .

Сичко, което се отнаси до вѣстника, надписва се направо до
Т. Х. Станчевъ въ Русчукъ.
Неплатени шема не се приематъ.
Ръкописи назадъ се не връщатъ.

За Обявления се заплаща:

За всѣки редъ при пръвъ пжтъ 20 стот.
За " " " вторий пжтъ 10 "

Руссе 24 Септемвр. 1882.

Приготовленията които ставатъ въ градъ ни, за посрѣщането на Сръбския Кралъ, господари на братския нашъ съединенъ народъ, обѣщаватъ че Той ще бъде не само тържественно посрѣщанъ, но и братски сърдечно приетъ, въ село поздравенъ отъ Българския народъ и отъ неговия Господаръ. Сичко се движи, сѣкий съ нетърпение очаква да види Господаря на Сръбския народъ, Краля на нашитѣ свободни и независими братия. Единъ славянеки Господаръ, врагъ посрѣщането на други, това е явентъ знакъ, че мѣжду славянеките Господари съществува истинска любовъ, сърдечна обичъ и взаимно почитание.

Назначението на славянеките и тѣхното мѣстоположение, изисква прѣди сичко да има помѣжду имъ любовъ и съгласие, отъ което зависи да се постигне висока целъ, която иматъ на Балканския полуостровъ. Славянеките Господари навѣрно знайтъ каква висока и колко свята целъ иматъ да постигнатъ съ народа си, който имъ е повѣрилъ съдбата си, отъ Тѣхъ именно се очаква да съединятъ общитѣ стремления, и чрѣзъ взаимното съгласие въ дадения случай да дѣйствуватъ съгласно за постижение на извѣстната цѣль. Ето защо твърдѣ е нужно да има въ самия народъ любовъ, съгласие и довѣрие къмъ държавната глава, къмъ Владѣтеля; - да съществува уважение къмъ оновова, комуто е повѣрено кормилото на държавата.

Мѣжду насъ Българетѣ и Сърбитѣ трѣбва да съществува едно трастно споразумѣние, едно взаимно съгласие, защото и по вѣра и по кръвъ ние сме два братски народа, двѣ съседни държави, съ еднакви мисли, съ равни начала, съ една цѣль. Българена, трѣбва да гледа на Сърбина като на свой братъ, както и Сърбина на Българена като на свой роднина. Единъ за другий трѣбва да се рѣшаватъ, трѣбва да си помагатъ. Разнитѣ предрасяждаци трѣбва да се избѣгаватъ; за да се вкорени по-здрава любовъ мѣжду България и Сърбия, трѣбва да съществува извѣстни договори, взаимни споразумѣния, като се отмахнатъ сичките спѣнки, които би дали поводъ на нѣкой неспоразумѣния или стѣжковения. Не трѣбва да забравя нито нашия, нито Сръбския народъ, че спасението ни състои въ взаимното съгласие, че сме народи млади, народи разединени, обезсилени отъ тежки робства и обкружени отъ страни държави много по-силни отъ насъ. Сѣкий глѣда и търенъ случай да се възползува отъ нашето неспоразумѣние и да ни завладѣе даже ако му бѣде възможно. Страданията на славянеките и пролѣната съ рѣки кръвъ за независимостъ, не трѣбва да се оставятъ да пропаднатъ. Нашитѣ идѣи трѣбва да се оживотворятъ, славянектото рано или късно трѣбва да въстържествува. А за да се постигне сичко това, мѣжду славянеките трѣбва да има взаимна любовъ, братско съчувствие.

Свижданieto на двамата Господари Сръбския и Българския, насъ ни въселят, а навѣрно то въселят и сичките славянеки патриоти, защото въ това свиждане се изобразява една взаимна любовъ, едно уважение, което не може, а да нѣма добри слѣдствия. То ще бѣде като залогъ на бъдѣщото съединение на тия два братски народа, на които и интереситѣ и цѣльта е една и съща, отъ които се очакватъ голѣми подвиги за славянектото, за освобождението на своитѣ братя, които се намиратъ още въ робство. Нека се утвърдятъ братекитѣ чувства мѣжду сичките славяни, нека видимъ славянектото въ своето величие и слава. — Дай Боже!

ИЗБИРАТЕЛЕНЪ ЗАКОНЪ.

ГЛАВА I.

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ.

Чл. 1. Всичките избори въ България ставатъ по двустепенната система.

Първостепенни избирателъ е ония, които сж записани въ избирателнитѣ списъци на общинитѣ.

Второстепенни избирателъ е ония отъ първостепеннитѣ, които послѣднитѣ сж избрали за да гласопоставатъ на второстепеннитѣ избори.

ГЛАВА II.

ЗА ИЗБИРАТЕЛНИТѢ СПИСАЦИ.

Чл. 2. За да може нѣкой да бѣде записанъ въ единъ избирателенъ списъкъ, трѣбва да е български подданикъ, отъ мъжка полъ и да е навършилъ 21 година по врѣмето, когато се е съставлявалъ избирателния списъкъ, да не стои на дѣйствиелна военна служба; да не попада подъ нѣкое отъ неспособноститѣ изброени въ чл. 4, и да отговаря на едно отъ изброенитѣ условия въ слѣдующия членъ.

Чл. 3. Изискванитѣ условия сж:

а) да притежава самъ или заедно съ друго недвижими имоти въ общината;

б) да бѣде синъ на притежателъ на подобни имоти;

в) да е ималъ въ разстояние на една година и повече въ общината нѣкое самостоятелно занятие;

г) да е държавенъ или общински чиновникъ;

д) да е мѣстенъ жителъ и да е свършалъ курсъ на наукитѣ си въ гимназия или университетъ, или въ подобни тѣмъ заведения;

е) да е билъ офицеръ или унтеръ офицеръ въ Българската войска.

Чл. 4. Немогатъ да бѣдѣтъ избирателъ:

а) лицата, които сж лишени отъ политическитѣ си и граждански права чрѣзъ особено за това разпоредение на едно окончателно съдебно рѣшение;

б) осѣденитѣ на една година затворъ или едно по тѣжко наказание;

в) осѣденитѣ на повече отъ единъ мѣсець затворъ, за едно отъ слѣдующитѣ престѣпления: кражба, злоупотреба на довѣрие, мошеничество, измама въ качество и тегливка на стоки, похищение на държавни или общински пари или нѣща отъ общественъ складъ, престѣпление противъ нравитѣ, измама въ документи (калпазанлъкъ), лъжливо свидетелство, престѣпления, извършени по врѣмето на изборитѣ и предвидени въ членовѣтѣ 108 109 отъ настоящия законъ.

г) лицата, находици се подъ предварителенъ затворъ;

д) лицата, на които умоповѣденото състояние е доказано отъ компетентната власть;

е) фалититѣ, които не сж възстановили честта си;

ж) лицата, които държатъ публични домове.

Чл. 5. Избирателнитѣ списъци за всѣка община се съставятъ отъ общинския съвѣтъ или отъ една коммисия, която тоя съвѣтъ е избралъ за тая цѣль помѣжду членовѣтѣ си чрѣзъ едно постановление, записано въ протоколната книга на общината.

Такава коммисия се предѣделетвува винзги отъ кмета, или отъ помощника, когато той натовари.

Чл. 6. Избирателнитѣ списъци трѣбва да обематъ:

Въ първата графа: имената и прѣкоритѣ на избирателитѣ по азбученъ редъ;

Въ втората графа: занятията имъ;

Въ третата графа: означение на мѣстожителството имъ;

Въ четвъртата графа: буквата и се поставя срѣщу името на всѣки избирателъ, който е навършилъ 30 години и която буква значи избираемъ.

Чл. 7. Избирателнитѣ списъци се пазятъ въ архивитѣ на общината. Отъ тѣхъ се снематъ два преписа, удостоверени отъ кмета.

Единъ преписъ се обнародва чрѣзъ залѣпяването на видно мѣсто въ общинското управление, другия се препровожда на окръжния управителъ, чрѣзъ околийския началникъ.

Кмета удостоверява съ подписа си и съ общинския печатъ, върху самия списъкъ, деня на неговото залѣпяване въ общинското управление.

Обнародването на списъка се обявява на публичната и чрѣзъ мѣстнитѣ вѣстници, тамъ дѣто ги има.

Чл. 8. Незаписанитѣ въ тия списъци лица, които мислятъ, че иматъ право да сж избиратели, тѣй както и ония, които би сѣгледали въ сжщитѣ списъци лица, незаписани или неправилно записани, могатъ, въ разстояние на 15 днѣе отъ деня на обнародването на тия списъци, да заявятъ за това на общинското управление.

Общинския съвѣтъ въ разстояние на три дни се произнася върху тия заявления, слѣдъ като испита интересующитѣ се лица.

Недоволнитѣ отъ постановлението на общинския съвѣтъ лица могатъ да апелиратъ предъ Върховната коммисия, означена въ 12 чл. на тоя законъ.

За да може апелла да се вземе въ внимание, трѣбва да се подаде въ разстояние на 7 дни отъ деня на съобщение постановлението на общинския съвѣтъ.

Чл. 9. Това апеллиране става безъ никакви разности и само чрѣзъ едно писмено заявление отъ недоволния до общинското управление. За получаването на заявлението му се издава една расписка.

При заеяването се прилагатъ всичките свѣдѣния и документи, на които недоволния се основава.

Чл. 10. Когато апеллирането се прави противъ нѣкой неправилно записанъ избирателъ, кмета съобщава незабавно на тоя избирателъ заявлението и представитѣ документи и го поканва да проводи на право на предѣателя на Върховната Коммисия своитѣ книжа и доводи за защита на избора си.

Чл. 11. Кмета препраща тоже немедленно на предѣателя на тая коммисия заявлението и представитѣ документи отъ недоволния.

Чл. 12. Върховната коммисия, която окончателно ще се произнася върху тѣзи апеллирания, заседава въ окръжния градъ.

Тя се съставя отъ предѣателя на окръжния съвѣтъ, като предѣателъ, отъ единъ членъ на сжщитѣ съвѣтъ, избранъ отъ другаритѣ си, отъ предѣателя на окръжнитѣ съдъ, а гдѣто нѣма окръженъ съдъ, отъ мировитѣ съдия въ окръжнитѣ градъ и отъ градскитѣ кметъ.

Чл. 13. Коммисията издава своето рѣшение въ разстояние на 10 дена отъ деня на подаване заявлението.

Рѣшенията и сж окончателни.

Предѣателя на тая коммисия съобщава немедленно това рѣшение на кмета на она община, списъка на която е билъ обжалованъ.

Кмета измѣнява списъка съобразно съ рѣшението, ако се е постановило нѣкое измѣнение.

Въ всѣки случай тоя съобщава незабавно на недоволния станжлото рѣшение, както и на лицето, на което записването въ списъка се е осървало.

Чл. 14. Единъ мѣсець и половина слѣдъ обнародването на списъка, кмета извѣстива чрѣзъ обявление за окончателното сключаване на списъка, като съвършено означава числото на избирателитѣ, които списъка съдържа. Това обявление се прилага при дѣлото за изборитѣ.

Забѣлѣжка. Съставянето на избирателнитѣ списъци

за настоящата 1882 година тръбва да се извърши въ разстояние на двадесет и единъ день отъ издаването на тоя законъ.

Чл. 15. Избирателнитъ списъци се преглеждатъ всѣка година прѣзъ мѣсець октомврий. При това преглеждане се заличаватъ имената на умрѣлитъ и на станалитъ прѣзъ това врѣме неспособни, а се записватъ ония, които сж добили избирателното право слѣдъ склучаването на мнѣхогодишния списъкъ.

Това преглеждане тръбва да се свършва всѣка година до 31 я октомврий, и въ този день приготвенитъ списъкъ тръбва да се обнародва чрѣзъ заличаваня въ дома на общинското управление.

Забѣлѣжка. Първитъ установенъ и склученъ списъкъ, слѣдъ обнародването на настоящия законъ, ще бѣде въ сила до 31 декемврий на слѣдующата 1883 година.

Чл. 16. Членовецъ 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, се приспособяватъ на преглеждането списъцитъ.

Чл. 17. Избирателнитъ списъци, прегледани и склучени до 31 декемврий всѣка година, сж въ сила отъ 1 я януарий до 31 декемврий на слѣдующата година.

При все това, записанитъ въ списъка лица, които въ теченето на годината сж изгубили избирателното си право, и взематъ участие въ изборитъ, се наказватъ съгласно съ 106 я членъ на настоящия законъ.

Чл. 18. Избирателъ може да гласоподава само въ оная община, въ списъка на която е записанъ.

Чл. 19. Никой не може да бѣде записанъ въ избирателнитъ списъци на двѣ общини.

Онзи, който, записанъ въ списъка на една община, поиска да се запише въ списъка на друга община, тръбва да докаже, чрѣзъ свидѣтелство отъ кмета на оная община, на която той е принадлежалъ до тогава, че е заличенъ отъ нейния списъкъ.

ГЛАВА III.

ИЗБИРАНИЕ НА ГЛАСНИТЪ

Чл. 20. Когато предстои да станатъ избори за общинскитъ свѣти, за окръжнитъ свѣти или за представителъ на Народното Собрание и други, първостепеннитъ избирателъ въ всѣкитъ общини на Княжеството се свикватъ съ Княжескитъ указы, за да избрѣтъ гласнитъ въ опредѣлени въ указа недѣленъ день.

Чл. 21. Когато първостепеннитъ избирателъ се свикатъ споредъ предидущия членъ, за да избрѣтъ гласнитъ, тѣ се съставятъ на купове преди избора, споредъ както слѣдва и всѣки купъ избира по единъ гласенъ.

Въ общинитъ, които брѣжтъ не повече отъ 400 избирателъ, всѣки десетъ избирателъ съставятъ единъ купъ.

Въ общинитъ, които брѣжтъ отъ 401 до 2,400 избирателъ, всѣки двадесетъ избирателъ съставятъ единъ купъ.

Въ общини, които брѣжтъ повече отъ 2,400 избирателъ, всѣки 50 избирателъ съставятъ единъ купъ.

Фракцитъ отъ тия числа не се брѣжтъ и останялитъ лица се сливатъ въ другитъ купове, безъ да иматъ обаче право тия купове да избиратъ по вече отъ единъ гласенъ.

Чл. 22. Всѣки купъ се състави отъ избирателъ на същата махала и по реда на вѣжитъ.

Чл. 23. Избирателнитъ купове се събиратъ отдѣлно едни отъ други въ опредѣлени отъ указа или отъ приказа день.

Събранията ставатъ по предпочтение въ общественни здания, като въ църковнитъ дворове и стави, въ училищата и проч., а само въ случай на недостаткъ отъ подобни здания, тѣ ставатъ въ други мѣста.

Чл. 24. Избирателнитъ купове носятъ названieto на колибитъ, на махалата, на улицата на една фракция отъ избирателитъ, които съставятъ купитъ. Освѣнъ това всѣки купъ се означава чрѣзъ особенъ знакъ, като съ нѣкоя буква или цифра.

Куповетъ се съставятъ въ всѣка община по постановление отъ кмета.

Чл. 25. За да бѣде законно това постановление, то тръбва да бѣде обнародвано най-малко осемъ дни прѣдъ изборитъ. Това обнародване става съ заличаване на видно мѣсто въ общинското управление. Тамъ, дѣто има вѣстници, постановлението се обнародва и въ единъ отъ тѣхъ най-малко осемъ дена прѣди денитъ на изборитъ.

Въ тѣзи постановления тръбва да сж показани мѣстата, дѣто всѣки купъ ще се събира, както и часа и траянето на събраниято.

Чл. 26. Въ деня на изборитъ всѣки купъ се събира въ означеното мѣсто и на опредѣлениа часъ.

Никое лице, непринадлежаще на купа, не може да присѣжтвовать на събраниято.

Чл. 27. Избирателитъ разискватъ по между си и назначаватъ словесно единъ старши на купа, за да предсѣдатеелствова въ врѣме на разискването и да събира гласоветъ. Той пази и порядъка въ събраниято.

Чл. 28. Всѣки купъ избира единъ гласенъ изъ срѣдата си.

Чл. 29. Споредъ степенята на образованието на болшинството отъ избирателитъ и споредъ мѣстнитъ обичаи, гласоподаването може да става чрѣзъ бюлетени или зърна.

Чл. 30. Когато се избере гласния, старши на купа съставя единъ протоколъ, въ който тръбва да сж показани названieto на купа, часа и мѣстето на събраниято, числото на присѣжтвовавшитъ първостепенни избирателъ, името, прѣкора, занятието и дома на тогози, който е избранъ за гласенъ. Протокола се подписва отъ старши на купа и отъ всѣкитъ присѣжтвующи избирателъ, които пожелаатъ и които могатъ да пишѣтъ; старши на купа предава тутакси протокола на кмета, който е обязанъ да го пази.

Чл. 31. На слѣдующия день и на основание полученитъ протоколи, кмета съставя списъка на избранитъ гласни по азбученъ редъ и го подписва. Той извѣства немедленно избранитъ гласни.

(Слѣдва).

ВЪРХУ ПРАВОТО. *)

Всѣкитъ извѣстни до сега опитвания да се опредѣли съществото на правото, въ неговата пълнота и завършеностъ, сж били не сполучни. Правовѣдцитъ, които сж се стремили да уяснитъ безусловната идея на правото независимо отъ положителнитъ явления, внасяли сж въ своитъ опредѣления или члѣгитъ чърти на правото, или съдържащие произволно, или сж допуснали основания и изражения неопредѣлени и безсѣдржателни. (Да покажемъ по извѣстнитъ опредѣления. — Представителитъ на естественното право: правото е оноа нѣщо, което подляжи на принуждение, което е съгласно съ общечитето, което е съгласно съ стремлението къмъ свършенство, съ общата полза. Правото е извѣстний кръгъ за човѣческата свобода. — *Кантъ*. Правото е свобода, ограничена съ външния свѣтъ и съ присѣжтвото на множество единични лица. — *Хегель*. Правото е съгласие за свободно дѣйствието и за постоляно отнасяние съ нравствеността, съ свойството, наречено спредливостъ, на което послѣдната основа се държи въ Бога. — *Валтеръ*. Правото е признавание на юридическата свобода, която се показва у людитъ, въ тѣхната воля и въ дѣйствието имъ на предметитъ. — *Дугла*. Правото е справедливата граница на външната свобода на людитъ за тѣхний съвмѣстенъ животъ. — *Русселъ*. Правото е устройството на отнасянията на живота за цѣлята на свободата. — *Фридрихенбергъ*. Правото е опредѣленитъ външенъ и вътрѣшенъ законъ за свободното образование живота на разумнитъ люди. — *Ределъ*. Правото е свързливостта на условията, поставени отъ свободната воля на човѣка, за достигане разумнитъ цѣли на живота. — *Аренсъ*.)

Въ положителний свѣтъ, правото се явява самостоятелна и обширна областъ, съ особенни основания и условия, които го отличаватъ отъ другитъ отнасяния и рѣдове на човѣческитъ животъ. По главнитъ отъ тѣзи основания и условия сж: 1) правото опредѣлява и пази общественнитъ рѣдъ и е непрѣмѣна принадлежностъ на всѣко общество, въ всѣкитъ стѣпени на неговото развитие; 2) правото опредѣлява кръга на общественната дѣятелностъ на човѣка и дава на людитъ възможностъ да достигатъ съ съединени сили разумнитъ цѣли на общечитето; 3) правото, като законъ общественъ, не влиза въ личний свѣтъ на людитъ, и се касае до послѣдний само въ оѣзи случаи, въ които личнитъ отнасяния иматъ прямо влияние на общественнитъ рѣдъ, и при това, ако тѣзи отнасяния са достъпни за юридически-тѣ опредѣления; 4) правото опредѣлява само оѣзи човѣчески отнасяния, които се показватъ въ външнитъ опредѣлени явления, а по тая причина, мислитъ и намѣренята, ако и отнасящи се къмъ обществото, но не израмени въ опредѣлени външни чърти, не подляжатъ на правото; 5) законитъ на правото се отличаватъ съ характеръ преимущественно — отрицателенъ, т. е. тѣ се ограничаватъ съ опредѣляванieto нормитъ за общественнитъ рѣдъ и за дѣятелността на людитъ, но не предписватъ положителни цѣли за общественнитъ и личнитъ животъ, не изброяватъ всѣкитъ дѣйствиа, достъпни на човѣка, не показватъ всѣкитъ пѣтица, по които човѣкъ може да достигне своитъ цѣли; само нѣкои правози норми се касаятъ до самото съдържащие дѣятелността на човѣка и на обществото, и искатъ отъ тѣхъ положителни дѣйствиа; 6) правото е изражение на общественната мисль и власть, и за това то обладава винаги съ силата на изпълнението и принуждението. (*Аренсъ* назва: „погрѣшно е да се приема принуждението за общъ исклучителенъ

признакъ на правото . . . принуждението къмъ изпълнение не може да се прилага къмъ много правоотношения; тамъ то е немислимо при взаимнитъ задължения, услуги, гдѣто, въ случай на неиспълнение, е възможенъ само суррогатъ, възнаграждение за вреда или наказание. Освѣнъ това има много правоотношения, гдѣто принуждението се отстранява съвършено, на пр. въ случаи на нарушение съпржжеската вѣрностъ възможно е само расвжжаванieto на свързката. *Аренсъ* едва ли е правъ: замѣната на извѣстни дѣйствиа или нѣща съ възнаграждение за вреда или съ наказание, ако и да не държи въ себе си принужденията къмъ непосредственното изпълнение, но тя все пакъ има напълно принудителенъ характеръ; единъ човѣкъ, който се е задължилъ да направи нѣкоя услуга и не я е извършилъ, очевидно още по малко е готовъ да се подчини доброволно за това на наказание. При нарушение на съпржжеската вѣрностъ, тѣй сжщо се допуца извѣстна стѣпенъ принуждение, ако и не прямо; лицата, които сж нарушили тая вѣрностъ, подляжатъ се на извѣстни юридически послѣдствия, брака се прекржва, на виновнитъ не се допуца да се оженитъ отново и др. т. Освѣнъ това, всѣкитъ въобще члѣдни отнасяния подляжатъ на правото токо въ най-незначителна стѣпенъ; и при това отъ външна страна; а съпржжеската вѣрностъ, разбира се, е повече вътрѣшната, откогато външната страна на брака. Инакъ, самъ *Аренсъ* смятра за същественъ признакъ на правото задължителността, което не е нищо друго освѣнъ принуждение.)

Юридическото принуждение се употрѣбва отъ общественната власть само въ крайни случаи, и при това възъ основание на точното предписане на самото право; само у общества, които още не сж достигнали яко общественно устройство, отдѣлитъ лица отъ свое име и по свое усмотрѣние защитаватъ своитъ права; въ общества пѣкъ, които сж се устройли яко, отдѣлитъ лица могатъ да се обрѣцатъ къмъ сила само въ случаи на невѣжбана отбрана, всѣкога точно опредѣлени въ закона.

Основанието на принуждението се заключава въ условията на човѣческата природа и на обществото: себелюбитнитъ интереси на отдѣлитъ лица, невѣжбно би повели къмъ непрекжвани сблъквания и къмъ расклучане на самото общество, ако би законитъ на правото, които управляватъ обществото и отдѣлитъ лица, да нѣмахъ достатъчна исполнителна сила.

На основание показанитъ по-важни чърти, може да се признае, че правото е свързливостъ на норми и установления, които опредѣляватъ и пазагъ отнасянията на общечитето за постигане разумнитъ цѣли на обществото и на човѣка. Думата право употрѣбватъ тѣй сжщо въ обикновенитъ животъ, като равнозначуще съ справедливостта, истината, правдата и т. н.

Правото, като общечителскитъ рѣдъ, е едно отъ най-великитъ явления на човѣческитъ животъ. То съединява модитъ въ свързки, пази ги отъ всѣкакви враждебни сили, заздравява и олеснява тѣхното развитие и напредване; то расширява предѣлитъ на людската дѣятелностъ, увѣковчява земното съществуване на човѣка, правящето го участникъ на мнѣжтото, на бѣдѣжето и на всѣкитъ съюзи, съществуващи на земята. Ето защо мислитъ че ужъ правото лишавало людитъ отъ нѣкаква си естественна свобода, че ужъ людитъ можали да живѣтъ животъ на самота единъ до другитъ и да прекрватъ живота си въ свѣта безъ всѣко юридическо устройство*) сж мечтатели и лъжовни: отвлитъ свързката и правото свободната дѣятелностъ на людитъ нѣма твърди основи. Човѣка, който се подчинява на правовата власть, много повече печли въ своята независимостъ, колкото да ѣ се жъртвува: „подданный на най-абсолютний деспотъ, живущъ въ държавата, безкрайно е по-свободенъ отъ осамотенитъ скитникъ на дивитъ гори, роба на природата и на всѣкакви случайности . . .”

Предложеното опредѣление на правото могатъ да укорятъ въ това, че признавайки правото само по положителний рѣдъ, тура го въ зависимость отъ случая и волята на законодателя и не дава висше и яко мѣрило на правото и неправото. (Такъвъ възгледъ на правото наистина имаме; безъ да говоримъ за старитъ, напр. софиститъ, *Криспада* и др., въ 18 в. доволно силно бѣше мѣляето, че справедливостъ нѣма, че тя се мѣнява съ промѣненето на климата и държавата, че три стѣпени по нагоръ къмъ полюса, разрушаватъ всѣката юриспруденция.) Но укоритъ не сж вѣрни: съдържащието на правото — съставитъ отнасянията, които сж подчинени на естественитъ закони и на историтата и служатъ като ръководачъ и предѣлъ за законодателя; самата законодательна власть, съставяйки органическата частъ на общественитъ животъ, изражава въ своитъ опредѣления само общата мисль и волята на обществото и далечъ нѣма, въ общето си движение, онаи произволна сила, която могатъ да ѣ приписватъ. Правдата на естественитъ закони и на общественитъ

*) Очерки юридической энциклопедии, Н. К. Ренненкампфа.

*) На пр. *Лавровъ* въ ст. за *Хегель*: „Колкото сж по-развити людитъ, толкова по малко погрѣба иматъ отъ учрѣждения, форми, управления, законодательства и др. т.

потрѣби не могатъ всѣкога своевременно да отмахватъ случая и законодателний произволъ; не веднѣжъ людскитѣ отнасяния се подхвърляатъ на насилнето и извращаенето въ течението на дългитѣ периоди. Но като се вгледаме по-отблизо въ историтѣ на правото, виждѣме забѣлжаване въ общий ѣ върежъ постепенното изяснение на истинната природа на отнасянията, и всякогто голѣмо съответствие на правото съ развитието и потребноститѣ на челоуѣка и обществото.

А колкото се касае до ви шето мѣрило, пажегодяще правовата сила, то не можемъ да не кажемъ, че предложено определение е било лишено отъ него. Въ всѣко общество, нарѣдъ съ естественитѣ закони и установения, живѣе челоуѣческата мисль, юридическото съзнание, което не е заключено въ един кодекс и учрѣдения, но ползува се съ всичкитѣ сили на цивилизацията, които дѣйствуватъ въ една епоха; облагодатствана е съ ерѣдства по широки и по свободни, то може да отхвърля много вѣща, признавани отъ правото, и да изисква много недостающа работи.

Такива искания на юридическото съзнание и на нравственитѣ стремления, докато не сѣ признали отъ обществото, вѣматъ естественено правено условие, — задължителностъ; но тѣ облекчаватъ вредитѣ и тѣжкитѣ страни на положителний рѣдъ, показватъ цѣлитѣ и начинитѣ за подобренитѣ и сполукитѣ, и въ тоя смисль сѣ съставятъ могъщественна пажегодяща сила за обществото и неговитѣ права.

Втората ни статийка ще бѣде за *естественено право*

Варна, 1882 год.

К. Нв. Мирскиѣ.

НѢКОЛКО ДУМИ НА СВОЕТО МѢСТО

Книжевното поле е като всѣко поле; по него, мѣжду хубавитѣ произведения, често сѣ разждатъ тръни и бодили.

Всѣкой, що-годѣ развитѣ българинѣ, трѣба да признае, че въ последнитѣ години, прѣди освобождението ни, нашата бѣдна книжнина са обогатяване всѣка година съ по 40—50 нови книги, отъ които едни, нарочно приготвени отъ специални личности, служиха като ръководства при прѣподаванитѣ на нѣкои предметѣ въ училищата ни, а други съставени или преведени по своето, печернано отъ различни отрасли на науката и доста занимателно съдържание, като служиха за прочитание, спомагаха твърдѣ много за по високото умствено и нравственено усѣвѣненство на занимающитѣ са; това, разбира се, бѣше доста радостно и утѣшително явление за оиѣзи наши патриоти, които деноночно и неуморимо, замѣгахъ за по скоронното пробуждане на народа ни, за което, именно, не щадяха трудъ и време, само и само да постигнатъ своята цѣль, да доведатъ народа си до степенъ на съзнание за по свободенъ животъ.

Благата цѣль на тѣзи наши труженци са изпълни: ний сѣ освободихме; спѣшитѣ за развиванитѣ ни и по-нататанитѣ ни образование са отстраниха; робството са вдигна. Но уви! за голѣма жалостъ, съ освобождението си Българскитѣ народѣ като че е трѣбало да тури предѣлъ на своя напрѣдѣкъ! При такава възможностъ, нашитѣ по образовани българи, заслѣпени отъ еготицистически цѣли, вмѣсто да почнатъ задружно да работятъ за умственото повдигане на народа си, напротивъ стоятъ и търсятъ случай, кога ще имъ позволятъ обстоятелствата да хванатъ и са воспользоватъ отъ неогризания кокалъ; а, мѣжду това, массата народна стои все съ ерѣдната степенъ на своето съвршенство, въ която бѣше прѣди 10 години. Книжнината ни, вмѣсто да са пообогати съ нѣкои по-отбрани съчинения и прѣводи, ограничена е съ вѣтхитѣ, като исключимъ нѣколкото учебници, които въ последне време почнаха да са явяватъ, съ цѣль, може би, да улѣнятъ прѣподава-

телитѣ и учащитѣ са въ нашитѣ училища. Обаче, нѣкои отъ тѣзи учебници, спорѣдъ своето противно на назначението си съдържане, сѣ издадени, види се, не съ нѣкоя благородна цѣль, а просто за една себелюбива прѣпорѣчка на съставителитѣ имъ и за материално воспользование, ако е възможно, на издателитѣ. Фактоветѣ сѣ прѣдъ очитѣ на всѣкого. Новонадани учебникѣ по Естествовѣдение отъ г-на П. Пенева, назначенъ отъ ерѣдната за употребление въ IV^о отдѣление на първоначалнитѣ ни народни училища, е вече видѣль бѣлия свѣтъ и са намѣрва по нѣкои книжарници. За да извади на явѣ венчката пелѣпостъ и недостойнство на тѣзи учебна книга, азъ ще я сравнямъ съ новонадани отъ г-на М. Б. Сеизова учебникѣ, подъ название „Уроци отъ Естествовѣдение“, назначенъ за ерѣдната цѣль.

Прѣди венчико, тука му е мѣстото да забѣлжамъ, че г-нѣ Пеневѣ, когато цѣлше да съставя и нарѣжда учебника си, трѣбане малко да помисли, като за какви ученици го приготвя, та съгласно на възрастта имъ, да назначава и работата. За да могатъ по съзнателно и съ присърдце да научатъ на изуеъ нѣщо зададено 10—11 годишни дѣца, изисква се, щото стила, по който е написанъ урока, да бѣде, до колкото е възможно просто, язка ясенъ и вразумителенъ, иначе високонаписанитѣ фразни повече затѣпяватъ крѣжката память на ученика, отъ колкото да я развиватъ, като въ ерѣдното време убиватъ енергията на дѣтето, което учи.

Г-нѣ Пеневѣ, вмѣсто да земе въ съображение това, въ началото още на своя учебникѣ, като говори за челоуѣка и частитѣ му, ето какъ са изразява: „челоуѣкъ, спорѣдъ своето тѣло и дѣятелността на своитѣ органи, е вѣнецъ надъ творенията. Той, съ безсмъртния си духъ, умътъ и волята, явно са различава отъ животнитѣ; оевѣнъ животнитѣ и растителнитѣ дѣйствия, които сѣ общи на органическитѣ произведения на природата, въ него има още и дѣятелности, които принадлежатъ на неговитѣ безсмъртенъ духъ. Спорѣдъ това челоуѣческото тѣло са различава отъ тѣлото на животнитѣ, както съ нѣкои особености, тѣй ерѣдното и съ голѣмото си съвршенство“. Я, какете за Бога, г-нѣ Пеневѣ, кой ученикъ и отъ кое първоначално училище, като прочете тѣзи думи, ще може да разбере смисълта имъ! Да ли 10 годишното дѣте, слѣдъ многократното имъ прочитание и неразбиране, не ще са отчае и захвърли Естествовѣдението ви на страна?! Или ще кажете, че ерѣдното го има и въ учебника по тѣзи частъ на г-на В. В. Григорева, прѣподавателя по Естествовѣдението въ първата московска гимназия. Ако това, което ете ерѣднали въ Естеств. История на г-на Григорева и ви са е доцѣло да го помѣстите и въ вашия учебникѣ, имаме ли възможностъ, вмѣсто буквалния му прѣводъ, да го прочетете по съ внимание и като му земете смисълта, да го изложите съ ваши думи и по просто?

Съвѣемъ друго нѣщо ще ерѣдните ученика въ Естествовѣдението на г-на Сеизова; тамъ той най-първо чете: „азъ съмъ челоуѣкъ, ако и да съмъ малкъ, защото и азъ имамъ тѣло и душа, както другитѣ хора. Челоуѣкъ не прилича на другитѣ животни по това: 1) той е надаренъ отъ Бога съ умъ, 2) той може да приказва, 3) той ходи правъ на

два крака съ разгърнати колѣнитѣ и пр.... Колко ясенъ и гладкъ, колко просто и лѣсновразумителенъ языкѣ! какъ тогава ученика да са не занимава рѣвносно?

На стр. 13 въ г-нѣ Пеневото Естествовѣдение ерѣдната: „органѣ на вкуса. Органа на вкуса е языка. На повърхнитѣ на языка има различни брадавички или чешчици, въ които стожатъ върховетѣ на языкоглатателнитѣ нерви. Чувството на вкуса могатъ да възбудятъ само ония вещества, които са растопяватъ въ слюмката, която са отдѣля отъ слюмченитѣ слези“. За ерѣдната органѣ ето какъ е казано въ Естествовѣдението на г-на Сеизова, стр. 24: „вкуса е чувството, съ което ний усѣдната вкусотѣ на тѣлата, т. е. сладкото, горчивото, киселото и пр. Неговъ органѣ е языка, който спорѣдъ своето мърдане ни служи да прикарваме, да осязаваме, да дѣвчемъ и да глѣтаме каква очарователна разлика въ ясното изложение на едното и другото!

Незнамъ навѣрно, какво е занятитѣ на г-на Пенева, нѣ ако той е учителъ, това ми дава поводъ да са съмнѣвамъ, че четвъртото отдѣление, на което той е прѣподавалъ по този учебникѣ, трѣба да е исключително въ България. Колкото са отнася до Физическата частъ на г-нѣ Пеневото Естествовѣдение, не трѣба много да са забикаля, като мисля, че умѣтно и достатъчно ще бѣде, ако кажамъ, че тука значително сѣ пострадали Гюзелевата и Шубертвата Физики, отъ които г-нѣ Пеневѣ цѣли страници и листове буквално е прѣписалъ, безъ да помисли сиромаша, че Физикитѣ на Г. Г. Гюзелева и Шуберта сѣ назначени за ученици въ по-горнитѣ классове на главнитѣ ни училища и че, ако е трѣбало да земе отъ тѣхъ нѣкои нѣща за ерѣдната на разглобеното си Естествовѣдение, изисквало са е и слога да опростява. Като прибавимъ, при това и картинкитѣ, съ които тѣй умѣтно са краси Естествовѣдението на г-на Сеизова, ще си съставимъ съвѣемъ ясно понятие за прѣимуществовото на този учебникѣ надъ учебника на г-на П. Пенева, на когото, както са види, цѣлата не е била друга, оевѣнъ да превари г. Сеизова, и слѣдъ като прѣпорѣчка самъ себе си съ това си незавидно произведение, да са задоволи отчасти и въ материално отношение.

До-икъ, ако са укаже пужда, готовъ съмъ да отговоря и да разчекнамъ по-добрѣ Естествовѣдението на г-на П. Пенева.

Бѣла (x . x = x²)

Елена 20 Септемвр. 1882 год.

Г-не Редакторе!

Не прѣди много време, видѣхъ една сирота вдовица, отъ м. Багалювци (Еленска околия), която вървеше съ плачъ и ридание прѣзъ улицата, азъ побобителствувахъ да узная за какво плаче, повикахъ я и я распитахъ, тя съ голѣмъ плачъ, повикахъ я и я распитахъ, като ми казваше: „Прѣди 21 год. ни умрѣ единия волъ, и като нѣмахме ерѣдната да си купимъ другий, то покойниятъ ми ерѣдната се принуди и зе отъ чорбаджията *Ивана Х. Икономова*, 480 гр. съ лихва и си купихме волъ. отъ нея ерѣдната година като почнахме да плащаме дългитѣ си на чорбаджията, т. е. ерѣдната година като му давахме пари, овце, кози, свине, мамули, тулумъ сирене и прочее, спорѣдъ обичай чорбаджийски въ Елена. По на праздно, най-последъ принуди са да продаде нива, кории и двата вола що вирѣгахме, но пакъ дължимъ! Най-последъ са принуди и му стана ратай (слуга) въ домътъ му, дето му кара колата нѣколко години, само да са отървемъ отъ този чорбаджия, но на праздно! Не слѣдъ много се разболя ерѣдната ми, който си доди въ домътъ, и като си разглѣда тефтери, намира дадено пари, стока, животни,

и за сугуване, се събира едно количество повече отъ 18,000 гр. дядени грѣщо 480 гр.! Съпругътъ ми отъ жалостъ умрѣ!...

Отъ смъртиня му часъ, този чорбаджия е почналъ да ма превиква въ Сждъ, и иска отъ мене съ единъ записъ повече отъ 5000 гр., които съпругътъ ми му дължнелъ, за което и са рѣши да му ги брѣж, като ми продадѣтъ останалитъ ми домъ на публиченъ търгъ, а азъ бедна на стари дине да отида съ домоладнето си да прося за прехраната си, тежко ми и горко!!

Умѣтно е да попитамъ: въ младото ни Книжество, да ли ще има другъ подобенъ чорбаджия на Г му? (много р) венѣрвямъ? Видите ли Г-да какъ лесно са пичелели Еленскитъ чорбаджии въ турско време? не е нужно да ви разправямъ напространо, само това ще кажа че има много, които имъ е жалко за...?

Само това ще кажа че речениия чорбаджии, има повече отъ шестъ сивове, но Г му ниго въ единъ на б рѣ не е далъ солдатинъ, по причина: стари, малолетни и слаби! За военна служба слаби, а за гражданска достойни и не сж слаби да получаватъ жалванито си въ злато предъ 20 то число. Днесъ неговитъ сивове са занели най добритъ служби както въ столицата, сжщо и въ г. Търново; ето днесъ вече е изработено на останалитъ му сивъ Петра служба, сждебенъ приставъ за Еленска и Кесаровска околии; ако Г-му да е о ъ дожня фамилия, то него и за овчаръ не ще го приемѣтъ, но що же отъ чорбаджийско куляно е, той може и по-големецъ да стане! Ополченци и военни старослужащи чакатъ въ столицата по 1—2 год. за служба, за тѣхъ пѣма, а за такива чорбаджийски сивове има, стига само да поискатъ.

С. К.

Историята на едно пияно въ Русчукъ.

Руссенското градеко общинско управление наследило, както казватъ едни, отъ турското беледие, а купило, както увѣрватъ други, изъ Виена, едно пияно, за бившия Губернаторъ г. Акимова. Не е тукъ важно да ся знае какъ се е преобрелъ хубавия този инструментъ—Американска система—а важното е че *това пияно си има своята история, която е интересна и струва да я научатъ читателитъ на вѣстника ни.* Его тжзи история: Слѣдъ замѣнването въ Росеня на Губернатора Генералъ Акимовъ, общинското управление прибра пияното, нѣ или защото нѣмало мѣсто въ своето помѣщение или по други причини, отстъпва го на Г. А. Цанова, тогавашенъ полицмейстеръ, който прицесе пияното въ къщата си и на него се упражнява въ музикалното искусство. Г. Цановъ се замени съ Г. Векласки, който тоже по примѣра на своя събратъ, служилъ са е съ пияното на общинското управление, доде дошелъ реда на Г. П. Пъргова, членъ въ окръжния сжвѣтъ, който го употребявалъ нѣколко месеца, и по този начинъ то се освѣтило и станало чиновническо пияно. За това именно окръжния управителъ г. Анневъ счелъ за свой дългъ да го поправи, акордира и пр. и най-сѣтне да го занесе въ дома си. Разбира са, г. г. чиновницитъ, включително г. Анневъ, по горепомнатите причини и изъ голѣмо уважение къмъ общинското имущество, не са поискали да купятъ или да зематъ съ наемъ пияното. Сжщо и поч. общинско управление, дълбоко проникнато отъ чувството за своитъ обязанности, не е счело нужно да изисква нѣкакво възнаграждение за употребление на пияното. Но да оставимъ г. г. Цанова, Векласки и Пъргова които не са толкова вѣнци, и да додимъ на г. Аннева, който проумява отъ общински работи, който самъ е билъ кметъ въ Свищовъ, дето толкозъ прилежно и честно е водилъ градекиятъ работи—ако и да има противъ него едно дѣло за злоупотребуване, което дѣло, впрочемъ, е закрито неизвѣстно по заповѣдъ на ко го — и да попитаме, казваме, Г. Аннева, а сжщо и поч. руссен-

ско общ. управление, не е ли по добрѣ да се извади пияното на публиченъ търгъ, дето и г. Управителя Анневъ може да се яви като наддавачъ? Чакаме отговоръ.

Първото завладѣване на Египетъ отъ англичанитъ. Не пръвъ път англичанитъ завладѣватъ Египетъ. Въ 1881 г. тѣ въ съюзъ съ турцитъ грабнаха отъ ржцетъ на френцитъ страната на фараонитъ и по тоя начинъ лишиха Франция отъ плодетъ на блѣскавитъ побѣди, ивършени отъ Бонапарта при Абукиръ и Пирахидитъ. Отъ начало дѣлото на съюзницитъ вървѣло зле. Енергичнскитъ и талантливитъ Клеберъ, назначенъ слѣдъ отиването на Бонапарта въ Франция за главнокомандующъ на френскитъ войски въ Египетъ, разбилъ, като ималъ всичко 12,000 души въоржжени, почти шестдесетхилядната армия на великитъ везиръ при Хелиополисъ и го обрналъ въ бѣгство. Не когато, слѣдъ убийството на Клебера, началото надъ френцитъ приелъ бездарнитъ Мену, англо-турската армия почна да дѣбѣтува по успѣшно. На 1 Мартъ 1881 г. въ устиата на Нилъ сл'зоха 20 хиляди англичани подъ командата на ген-рала Аберкромби. Къмъ тая армия скоро се присѣдинила 8000 докарани отъ Индия и 6000 турци. Остатъцитъ на разбитата отъ Клебера армия на великитъ везиръ служили за резервъ. Въ распорѣждането на Мену било не повече отъ 28 хиляди души. Слѣдъ тщетно опитване да се противи на слизането на Аберкромби при Абукиръ, Мену билъ разбитъ на 21 Мартъ въ генералното сражение при Рамле и се принудилъ да се затвори въ Александрия. Сжръ Гюгчинсонъ, който заелъ мѣстото на падеалитъ при Рамле Аберкромби, като отредилъ едната частъ отъ войската за блокадата на Александрия, отишълъ съ главнитъ сили къмъ Каиръ и, като се съединилъ съ армията на великитъ везиръ, принудилъ, командующитъ въ Каиръ, генерала Белзара къмъ прѣдаване на капитулация. Съгласно съ сключената конвенция, войската на Аеллиара, около 14 хиляди души, била турена въ кораби и испратена въ Франция. Въ ржцетъ на англичанитъ попадналъ грозденъ военни материалъ, а именно: 417 тона, 2000 центнера барутъ, 70,000 саряда и обширни интендантски складове. На 30 августъ 1881 г. прѣдалъ се е, по сжнитъ условия, и самъ Мену, при това англичанитъ зехж 390 тона 9 линейни кораба, фрегати и корвети и 100 транспортни кораби. Завоеването на Египетъ струвало на англичанитъ 200 убити и 7000 ранени.

Распространението на Английскитъ языкъ.

— Отъ всеобщата статистика на газетитъ се вижда, че английскитъ языкъ се распространия повече и повече. Английскитъ газети съставляватъ половината отъ другитъ страни издания. Въ 1881 г. се издавало 34,000 вѣстника въ 11,000 милиона екземпляра. Отъ това число 16,500 сж напечатанъ на английски языкъ, 7,600 на нѣмски, 3,650 на френски и 1,600 на испански. Въ Съединенитъ Штатовъ се харчи повече отъ 2,600 милиона екземпляра вѣстници; въ Великобритания и Ирландия — 2,260 милиона.

Подвизитъ на печата. — По случай на първото прѣдставление на новата опера на Венгера, «Персиваль», въ Байретъ, «Нию Йоркъ Хералдъ» още веднѣжъ доказалъ какви чудеса може да врши въ наше време печатътъ. Новата опера на Венгера се прѣдставила на 27 Юлий, а на другиятъ день въ «Нию Йоркъ Хералдъ» се появилъ пратениитъ прѣзъ ноцта по подводнитъ кабелъ, обстоятеленъ отчетъ на прѣдставлението. Тоя отчетъ заемалъ три и половина колони дребенъ печатъ. Освѣтъ това текстытъ за по нагледно запознаване съ операта биле приведени съ ноти по важнитъ нумера отъ партитурата.

Адвокатска опитностъ. Единъ прочуть адвокатъ, който отдавна се билъ занимавалъ съ юридическа практика, билъ попитанъ, кои отъ неговитъ клиенти, които той е ималъ прѣзъ дълговрѣмната си практика, най много сж биле неприятни. Той отговорилъ: момитъ, които искатъ да се оженятъ, жененитъ жени, които искатъ да парекатъ мжжетъ си и старитъ моми, които не знаятъ, какво искатъ.

Извъ Букурещъ извѣстятъ, че мѣжду европейската, Дунавска комисия и руското правителство, се породило едно непоразумение; руското правителство постоянноува, че дѣлокржга на комисията се отнася само на Сулина, а не и на Дунавския рѣкавъ на Килия.

Генералъ Валселей и Сер. Малевъ

казали че 10,000 души войска, била доволно да одържи реда въ Египетъ, и както се вижда толкова войска щѣла да се задържи, а останалата щѣла да се върне въ Англия и Индия.

Споредъ извѣстието което получихме изъ Тутраканъ става явно, че бившия тамъ Мировий Сждия Д. Василевъ, като се извѣстилъ че са отчислява, незабавно пребралъ колкото парици имало въ сжда, качилъ са на парахода и побѣгналъ; казватъ че отнесалъ около 700 лева. Тъзи постѣпка на Г-товому заслужва строго изобличение, защото е безчестна; трѣбва да се внимава при назначението на длъжностъ, такива хлапетии, които съ повѣдението си принасятъ голѣми щети на пасѣленето. Василевъ не бѣше Сждия, но кумарджия и глашатай въ лѣскава примѣна. Гдѣто е отишълъ, трѣбва да се презира и да не му са повѣрива никаква работа.

ИЗЛЪЗЕ ОТЪ ПЕЧАТЪ

УЧЕБНИКЪ

ПО

МАТЕМАТИКАТА

ЗА

ТРЕТИЙ КЛАССЪ НА ТРИКЛАСНИТЪ НАРОДНИ УЧИЛИЩА.

Съставилъ

П. Икономовъ.

цѣна 2 лева.

издава

Книгопродавницата на Н. Тодоровъ

ТЪРНОВО

НОВИ ГОЛѢМИ

ПОДВИЖНИ БУКВИ.

ЗА

ЗВУЧНАТА МЕТОДА

прилепени на твърди корици, отъ гласнитъ по 4 отъ съгласнитъ и цифритъ по три.

Цѣна 2 лева съ испращанието имъ.

Намиратъ се за проданъ въ редакцията на в. «Славянинъ» Русчукъ.

Стойността се приема и въ пощенски марки.

ИЗВѢСТИЕ.

Имамъ честта да извѣстѣмъ на почтената публика, че снабдохъ търговията си съ нови стоки:

Разни очила, барометри, термометри, бинокли, компаси, микроскопи, стереоскопи, подометри разни метра, и др.

Приемамъ съкакъвъ видъ поправка бързо и точно.

Поржкитъ за очила трѣбва да ставатъ, съ опрѣдѣление на годинитъ.

съ Почитание

Морицъ Голдфелдъ

Русчукъ, Книжеска улица Н-о 63.

Умоляваме Г-да абонатитъ си, които не сж си заплатили вѣстника, да побързатъ да си го заплатятъ, защото нуждитъ сж голѣми.

Редакцията.

Русчукъ Скоро-печатница на В. «Славянинъ»